

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

**Specjalność nauczycielska
(nazwa specjalności)**

Nazwa	Bezpieczeństwo i higiena pracy ucznia i nauczyciela
Nazwa w j. ang.	<i>Occupational safety and health in education</i>

Koordynator	Dr Ewa Zawisza-Masłyk	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Kwatera Dr Ewa Zawisza-Masłyk Dr Karolina Czerwiec
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- Zapoznanie z podstawowymi regulacjami prawnymi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole (ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za bezpieczeństwo uczniów, zachowania podczas wypadków uczniowskich i organizacji wycieczek).
- Poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Nabycie podstawowych umiejętności w zakresie emisji głosu, jako profilaktyka chorób związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	W 01 - zna podstawy prawne zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie i posiada wiedzę dotyczącą prawnej odpowiedzialności opiekuna	N_W01
	W 02 - posiada wiedzę na temat bezpieczeństwa i higieny pracy na terenie szkoły/placówki i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji wycieczek	N_W02
	W 03 - posiada podstawową wiedzę na temat udzielania pierwszej pomocy i wie, gdzie poszukiwać dalszej wiedzy na ten temat	N_W02
	W 04 – posiada podstawową wiedzę dotyczącą higieny pracy nauczyciela, chorób zawodowych, profilaktyki chorób głosu, zasad emisji głosu	N_W02

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Umiejętności	U 01 – potrafi przedstawić i interpretować przepisy dotyczące bhp w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, do pracy w których uzyskuje przygotowanie	N_U01
	U 02 – posiada umiejętność planowania działań zapobiegających głównym zagrożeniom bezpieczeństwa zdrowotnego w szkole, potrafi zaplanować wyjście lub wycieczkę szkolną z uwzględnieniem zasad bhp	N_U02
	U 03 – potrafi przedstawić podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy oraz samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności związane z udzielaniem pierwszej pomocy korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii	N_U01
	U 04 – potrafi prawidłowo wykonać czynności fonacyjne z właściwym używaniem rezonatorów, potrafi wykonywać ćwiczenia relaksacyjne, oddechowe i artykulacyjne	N_U03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Kompetencje społeczne	K 01 – potrafi określić zakres swojej wiedzy o bezpieczeństwie i higienie pracy w szkole/placówce oraz widzi potrzebę rozwoju teoretycznego i praktycznego w tej dziedzinie dla swoich podopiecznych	N_K02
	K 02 – wie, w jaki sposób zastosować wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa pracy z uczniem w szkole, na podstawie przepisów potrafi opracować plan wyjścia z młodzieżą poza teren szkoły z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	N_K02
	K -03 - potrafi określić zakres swojej wiedzy i umiejętności dotyczących udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i rozumie potrzebę ciągłego zawodowego dokształcania się w tym zakresie	N_K01

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	-	-		10		-		-		-	-

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody problemowe, eksponujące i podające; wykład, pogadanka, prezentacja multimedialna, film na temat udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej, analiza przypadków; metody aktywizujące, projekt (interpretacja przepisów, tworzenie planu wycieczek (portfolio); warsztaty problemowe, rozwiązywanie kazusów oraz praktyczne z zakresu emisji głosu (relaksacyjne, oddechowe, fonacyjne i artykulacyjne).

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Egzamin praktyczny
W01								x					
W02						x	x	x					
W03								x					
W04						x							
U01								x					
U02							x	x					
U03								x					
U04						x		x					
K01								x					
K02						x	x	x					
K03								x					

Kryteria oceny	Udział w analizach i dyskusji; umiejętność interpretacji przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, wykonanie ćwiczeń praktycznych z zakresu relaksacji i emisji głosu, projekt grupowy
----------------	--

Uwagi	Istota przedmiotu zawiera się w kilku aspektach: - znajomości prawa związanego z bezpieczeństwem i higieną pracy nauczyciela z uczniem, odpowiedzialnością nauczyciela oraz umiejętnością interpretacji odpowiednich przepisów; - wiedzy na temat odpowiedzialności zawodowej oraz nabycie podstawowych nawyków związanych z profilaktyką zdrowia nauczyciela, szczególnie zapobiegania chorobom zawodowym głosu; - potrzebie aktualizacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji w udzielaniu pierwszej pomocy przedlekarskiej
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Podstawy prawne bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole, znajomość przepisów bhp wynikających z Karty Nauczyciela, Kodeksu Pracy oraz rozporządzenia MENiS z w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oraz innych aktów prawnych (2 godz.)
 - Systemowe działania szkoły w zakresie bezpieczeństwa ucznia (w tym działania szkoły związane z

zagrożeniami w sytuacjach nadzwyczajnych, realizacja programów obowiązkowych i nadobowiązkowych z zakresu przedmiotów, których podstawa programowa uwzględnia tematykę bezpieczeństwa, działania interwencyjne, postępowanie w sytuacjach kryzysowych (procedury); przeciwdziałanie wypadkom uczniów i procedury w razie ich wystąpienia, ergonomia pracy; odpowiedzialność nauczyciela .

(2 godz.)

- Obowiązki nauczyciela wynikające z opieki nad grupą uczniów w czasie zajęć poza szkołą (np. na basenie, w czasie trwania rekolekcji itp.) Organizacja wycieczek szkolnych, projektowanie wycieczki szkolnej z uwzględnieniem przepisów prawa .

(2 godz.)

- Zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej

(2 godz.)

- Profilaktyka w zakresie higieny narządu głosu. Ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe przygotowujące do prawidłowej emisji głosu. Ćwiczenia słuchu fonemowego i prawidłowej artykulacji i dykcji .

(2 godz.)

Wykaz literatury podstawowej

Ciecierska-Zajdler B., *Trening głosu*, Samo Sedno, Warszawa 2012

Komorowski T., *Bezpieczeństwo i higiena pracy w szkole*, Rozdz. XI [w:] T.Komorowski, *Dyrektor szkoły, pracodawca, menedżer, pracownik. Poradnik prawno-organizacyjny*, Wyd. eMPi2, Poznań, 2008, s. 229-249.

Marciniak L.,(red.), *Odpowiedzialność porządkowa a odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli*, Wyd. ABC aWolters Kluwer business, Warszawa 2015.

Oczkoś M., *Sztuka poprawnej wymowy czyli o bełkotaniu i fałunieniu*, Wydawnictwo RM, Warszawa, 2007.

Przybysz-Piwko M. (red.), *Emisja głosu nauczyciela*. Wybrane zagadnienia, Wyd. CODN, Warszawa, 2006.

Toczyńska B., *Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia*, Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk, 2007.

Zadania nauczyciela związane z zapewnieniem bezpieczeństwa ucznia, Miesięcznik *Bezpieczeństwo w Szkole*, Nr 11 (40), listopad 2010, Wyd. Raabe, (artykuły dostępne on-line).

AKTY PRAWNE (z: www.isap.sejm.gov.pl)

Ustawa Kodeks Pracy z 26 czerwca 1974 roku po zmianach; **Dział dziesiąty Bezpieczeństwo i higiena pracy** (aktualny stan prawny)

Ustawa Karta nauczyciela z 26 stycznia 1982 roku (tekst znowelizowany Dz.U. z 2014r. poz. 191) szczególnie fragmenty; Rozdz. II *Obowiązki nauczycieli*, Rozdział V *Warunki pracy i wynagrodzenie*, Rozdział 8 *Ochrona zdrowia*, Rozdział X *Odpowiedzialność dyscyplinarna*

Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 roku w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. z 1997 r., Nr 57, poz.358 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Dz. U. nr 6 z 2003 r., poz. 69

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Dz.U. z 2001 nr 161, poz. 968.

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26 poz. 226)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 895) zmieniające rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy

programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014 r. poz. 803) Film szkoleniowy dotyczący udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej

Wykaz literatury uzupełniającej

Cieszyńska J., *Metody wywoływania głosek*, Kraków, 2003
 Grabias S. (red.), *Zaburzenia mowy*, Wydawnictwo Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, 2002
 Kaptur E., *Głos w pracy nauczyciela - cz. I - Choroby zawodowe narządu głosowego*, *Promotor*, Nr11, 2011, s. 40-41
 Mikołajczak A., *Pierwsza pomoc. Poradnik ilustrowany*, Wydawnictwo Publikat, Poznań, 2012
 Pawłowski A., *Pierwsza pomoc w nagłych przypadkach*, Przedsiębiorstwo Wydawniczo-Handlowe Printex, Białystok, 2011
 Toczyńska B., *Łamańce z dedykacją, czyli makaka ma Kama*, Wydawnictwo Podkowa, Gdańsk, 2003
 Toczyńska B., *Elementarne ćwiczenia dykcji*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk, 1998
 Szeląg E., A. Szymaszek, *Test do badania słuchu fonematycznego u dzieci i dorosłych*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 2006
 Zacker Ch., G. Grantel, *Do sukcesu przez mowę*, Wyd. Filar, Warszawa, 2001
 Pierwsza pomoc przedmedyczna. Mini podręcznik (dostępny on-line: www.ratownictwo.win.pl)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1